

Selvstyrets bekendtgørelse nr. 1 af 4. februar 2020 af Inatsisartutlov om Børnetalsmand og Børneråd

Herved bekendtgøres Inatsisartutlov nr. 11 af 22. november 2011 om Børnetalsmand og Børneråd med de ændringer, der følger af Inatsisartutlov nr. 27 af 28. november 2019.

Kapitel 1

Formål og anvendelsesområde

§ 1. Denne Inatsisartutlov har til formål at fremme børns rettigheder og interesser i samfundet.

Stk. 2. Baggrunden for Inatsisartutloven er FN's Konvention om Barnets Rettigheder.

§ 2. Inatsisartutloven finder anvendelse på alle børn under 18 år i Grønland.

Stk. 2. Inatsisartutloven finder endvidere anvendelse på personer, der har fast bopæl i Grønland og er i efterværn i henhold til lovgivningen om hjælp til børn og unge.

Kapitel 2

Nedsættelse af en børnerettighedsinstitution

§ 3. Naalakkersuisut nedsætter en børnerettighedsinstitution, bestående af en Børnetalsmand, et Børneråd og et sekretariat.

Stk. 2. Børnerettighedsinstitutionen er en politisk uafhængig institution under Selvstyret. Institutionen ledes af Børnetalsmanden.

Børnetalsmand

§ 4. Naalakkersuisut udpeger en Børnetalsmand. Børnetalsmanden er formand for Børnerådet.

Stk. 2. Børnetalsmanden udpeges for en periode på 4 år. Genudpegning kan ske.

Stk. 3. Naalakkersuisut kan afsætte Børnetalsmanden inden for udpegningsperioden, såfremt 1 eller flere af nedenstående betingelser er opfyldt:

- 1) Børnetalsmanden gør sig skyldig i grov forsømmelse i udøvelsen af Børnetalsmandens opgaver i henhold til denne Inatsisartutlov.
- 2) Børnetalsmanden handler på en måde, der i betydelig grad svækker tilliden til, at Børnetalsmanden vil udføre Børnetalsmandens opgaver i henhold til denne Inatsisartutlov på betryggende vis.
- 3) Børnetalsmanden indstilles til afsættelse af mindst 5 medlemmer af Børnerådet, og Naalakkersuisut efter en grundig undersøgelse af forholdet finder, at der skal ske afsættelse af Børnetalsmanden. Indstillingen skal være skriftlig og begrundet.

Børneråd

§ 5. Naalakkersuisut nedsætter et Børneråd. Børnerådet er tværfagligt sammensat. Medlemmerne skal tilsammen repræsentere en bred indsigt i bl.a.:

- 1) børns opvækst og udvikling,
- 2) børns skoleliv,
- 3) børns kultur- og fritidsliv,
- 4) børns sundhed,
- 5) børns retsstilling og
- 6) børn med særlige behov.

Stk. 2. Børnerådet består af i alt 7 medlemmer, hvoraf Naalakkersuisut udpeger 6 medlemmer, jf. § 5, stk. 1, 3 og 4 og § 6, samt udpeger Børnetalsmanden, jf. § 4.

Stk. 3. Medlemmerne udpeges for en periode på 4 år, således at 3 medlemmer udpeges hvert 2. år. Medlemmerne fungerer, indtil nye medlemmer er udpeget. Genudpegning kan ske 1 gang.

Stk. 4. Ved frafald blandt de udpegede medlemmer udpeger Naalakkersuisut et nyt medlem blandt de sidst indstillede kandidater.

§ 6. Naalakkersuisut udpeger 3 kandidater til Børnerådet efter indstilling fra organisationer, foreninger m.v., der arbejder med børns vilkår.

Stk. 2. Naalakkersuisut udpeger de 3 øvrige kandidater til Børnerådet efter indstilling fra offentlige myndigheder og offentlige og private institutioner for børn.

Stk. 3. Indstillede kandidater skal have indgående indsigt og faglig kompetence i et eller flere af de i § 5, stk. 1, nævnte kompetenceområder.

Stk. 4. Naalakkersuisut kan fastsætte nærmere bestemmelser om indstilling af kandidater til Børnerådet, og om nærmere kriterier for udvælgelsen af kandidater til Børnerådet.

Stk. 5. Naalakkersuisut afgør hvilke organisationer, foreninger m.v. samt hvilke offentlige myndigheder og offentlige og private institutioner, der kan indstille kandidater til rådet.

§ 7. Naalakkersuisut kan afsætte et medlem af Børnerådet inden for udpegningsperioden, såfremt 1 eller flere af nedenstående betingelser er opfyldt:

- 1) Medlemmet af Børnerådet gør sig skyldig i grov forsømmelse i udøvelsen af medlemmets opgaver i henhold til denne Inatsisartutlov.
- 2) Medlemmet af Børnerådet handler på en måde, der i betydelig grad svækker tilliden til, at medlemmet vil udføre medlemmets opgaver i henhold til denne Inatsisartutlov på betryggende vis.
- 3) Medlemmet af Børnerådet indstilles til afsættelse af 6 medlemmer af Børnerådet, og Naalakkersuisut efter en grundig undersøgelse af forholdet finder, at der skal ske afsættelse af medlemmet af Børnerådet. Indstillingen skal være skriftlig og begrundet.

Børnetalsmandens opgaver

§ 8. Børnetalsmanden skal med Børnerådet som rådgiver arbejde på at fremme børns offentlige og private rettigheder og interesser samt rette fokus på og informere om børns vilkår i samfundet.

Stk. 2. Børnetalsmanden skal særligt:

- 1) Yde råd og vejledning til børn om børns rettigheder og klageadgang.
- 2) Yde råd og vejledning til offentlige myndigheder, offentlige og private institutioner samt organisationer og foreninger m.v. og privatpersoner om spørgsmål, der vedrører børns vilkår og børns rettigheder og klageadgang.
- 3) Monitorere at lovgivning og praksis er i overensstemmelse med de forpligtelser Grønland har i henhold til FN's Konvention om Barnets Rettigheder.
- 4) Vurdere de forhold, børn i Grønland lever under, ud fra bestemmelserne og intentionerne i FN's Konvention om Barnets Rettigheder.
- 5) Formidle information om børn, sætte aktuelle spørgsmål til debat, tale børnenes sag i den offentlige debat samt arbejde på at give børn bedre muligheder for at deltage i debatten og påvirke samfundsudviklingen.
- 6) Foreslå tiltag, der kan styrke børns retssikkerhed, og tiltag, der kan løse eller forebygge konflikter mellem barn og samfund.

Stk. 3. Børnetalsmanden skal endvidere indsamle, udvikle og formidle viden om børns vilkår, f.eks. familiemæssige, sociale, sundheds-, skole- og bolig-mæssige forhold. Herunder skal Børnetalsmanden:

- 1) Indsamle og systematisere relevante data og allerede eksisterende undersøgelser, rapporter, forskningsresultater, evalueringsrapporter, statistik, forsøgsresultater m.v. om børns vilkår.
- 2) Ajourføre oplysninger om børns vilkår samt udvikle ny viden om børns vilkår.
- 3) Formidle viden om børns vilkår til offentligheden, herunder bl.a. studerende, forskere, fagfolk, politikere og andre interesserede.

Stk. 4. Børn skal inddrages i Børnetalsmandens arbejde og høres om tiltag i henhold til § 8, stk. 2, nr. 1-6 i det omfang, det er muligt.

§ 9. Børnetalsmanden skal høres i forbindelse med lovgivningsinitiativer og andre initiativer, der har betydning for børns vilkår og børns rettigheder.

§ 10. Inatsisartut, Naalakkersuisut og andre offentlige myndigheder kan rådføre sig med Børnetalsmanden i alle spørgsmål af generel karakter, der har betydning for børns vilkår.

Børnetalsmandens kompetencer

§ 11. Børnetalsmanden har ret til at udtale sig frit om forhold, der vedrører Børnetalsmandens arbejdsområde, jf. dog § 19. Børnetalsmanden afgør selv, hvem udtalelserne skal rettes til.

Stk. 2. Børnetalsmanden kan undersøge og udtale sig om forhold af egen drift eller efter henvendelse fra andre. Børn skal have førsteprioritet. Børnetalsmanden kan alene udtale sig om forhold, der omhandler børn generelt, og ikke om forhold, der omhandler det enkelte barn.

Stk. 3. Børnetalsmanden afgør selv, om et forhold giver tilstrækkelig anledning til at behandle forholdet.

Stk. 4. Børnetalsmanden kan alene afgive udtalelser. Børnetalsmanden kan ikke træffe afgørelser.

§ 12. Børnetalsmanden har mod forevisning af legitimation og uden retskendelse fri adgang til offentlige og private institutioner for børn og foreninger og organisationer m.v. for børn.

Stk. 2. Offentlige myndigheder samt offentlige og private institutioner for børn og foreninger og organisationer m.v., der arbejder med børns vilkår, skal uagtet deres tavshedspligt videregive de oplysninger til Børnetalsmanden, som er nødvendige til udførelse af Børnetalsmandens opgaver i henhold til denne lov, medmindre det strider mod anden lov.

Stk. 3. Andre end de i stk. 2, nævnte myndigheder og institutioner m.v. skal uagtet deres tavshedspligt videregive de oplysninger til Børnetalsmanden som er nødvendige til udførelse af Børnetalsmandens opgaver i henhold til § 8, stk. 2, nr. 3.

Stk. 4. Børnetalsmanden kan anmode offentlige myndigheder og offentlige og private institutioner for børn og foreninger og organisationer m.v., der arbejder med børns vilkår, om at redegøre for afgørelser, beslutninger og praksis på områder, der ligger inden for det i § 8, stk. 2, nr. 1-6 nævnte.

§ 13. Børnetalsmanden kan bestemme, at en medarbejder i sekretariatet midlertidigt skal udøve Børnetalsmandens funktioner.

Børnerådets opgaver

§ 14. Børnerådet fastsætter børnerettighedsinstitutionens årlige fokus- og indsatsområder med

udgangspunkt i børnerettighedsinstitutionens lovfæstede opgaver.

Stk. 2. Børnerådet bistår Børnetalsmanden med at udvikle strategier på børneområdet, herunder strategier, der sikrer kontakt til og kommunikation med børn.

Stk. 3. Børnerådet bistår Børnetalsmanden med råd og vejledning i alle spørgsmål vedrørende børn.

§ 15. Børnerådet afholder møder mindst 4 gange om året.

Stk. 2. Møde skal endvidere afholdes, såfremt mindst 3 medlemmer af Børnerådet fremsætter anmodning herom ved henvendelse til Børnetalsmanden.

Stk. 3. Børnerådet er beslutningsdygtigt, når formanden og mindst 3 øvrige medlemmer af Børnerådet er til stede.

Stk. 4. Børnerådet fastsætter selv sin forretningsorden. Forretningsordenen skal offentliggøres.

§ 16. Børnerådet afholder et årligt møde med de offentlige myndigheder, offentlige og private institutioner og organisationer og foreninger m.v., der er indstillingsberettigede, samt med øvrige relevante interessenter på børneområdet.

Stk. 2. Børnerådet udarbejder hvert år en skriftlig beretning over Børnerådets virksomhed. Beretningen skal offentliggøres.

Sekretariatet

§ 17. Der etableres et sekretariat for Børnetalsmanden og Børnerådet.

Stk. 2. Sekretariatet varetager administrationen for og yder faglig bistand til Børnetalsmanden og Børnerådet.

Stk. 3. Børnetalsmanden ansætter en chef for sekretariatet. Sekretariatschefen skal referere til Børnetalsmanden.

Stk. 4. Sekretariatets ansatte er med hensyn til vilkår og øvrige forhold for ansættelser, forhold under ansættelsen og afskedigelser omfattet af de bestemmelser, der til enhver tid gælder for ansatte under Grønlands Selvstyrets centraladministration.

Stk. 5. Der kan tilknyttes eksterne fagpersoner til at varetage specifikke opgaver i henhold til stk. 2.

Kapitel 3

Sagsbehandlingsregler

§ 18. I det omfang landstingsloven om sagsbehandling i den offentlige forvaltning ikke finder direkte anvendelse på Børnetalsmandens sagsbehandling, finder principperne i landstingsloven, herunder

ulovbestemte forvaltningsretlige grundsætninger, tilsvarende anvendelse.

Stk. 2. Børnetalsmanden kan afvise henvendelser, som Børnetalsmanden har modtaget efter § 11, stk. 2. Børnetalsmanden kan endvidere henlægge sager, som Børnetalsmanden er i gang med at sagsbehandle. Børnetalsmandens afvisninger af henvendelser og henlæggelse af sager, som Børnetalsmanden ikke har taget op af egen drift, skal være skriftlige og med begrundelse.

Stk. 3. Børnetalsmandens afvisning af henvendelser og henlæggelse af sager kan ikke påklages til Naalakkersuisut eller anden administrativ myndighed. Tilsvarende gælder Børnetalsmandens udtalelser.

§ 19. Børnetalsmanden, Børnerådet og sekretariatet har tavshedspligt i henhold til gældende regler om virke i den offentlige forvaltning.

Kapitel 4

Finansiering

§ 20. Børnerettighedsinstitutionen finansieres gennem tilskud fra landskassen.

Stk. 2. Børnerettighedsinstitutionen kan derudover søge midler fra andre offentlige myndigheder eller private organisationer, foreninger, virksomheder m.v. til dets virksomhed.

Stk. 3. Børnerettighedsinstitutionen kan inden for børnerettighedsinstitutionens lovfæstede opgaver drive virksomhed, der medfører indtægter.

§ 21. Medlemmer af Børnerådet modtager vederlag, dagpenge og godtgørelse for rejseudgifter efter reglerne i Landstingslov om vederlag m.v. til medlemmer af Landstinget, Landsstyret, m.v. Disse udgifter afholdes inden for det årlige tilskud fra landskassen.

Budget og regnskab

§ 22. Børnetalsmanden afgiver hvert år til Naalakkersuisut et forslag til budget for det følgende finansår. Forslaget skal indeholde overslag over forventede indtægter og udgifter. Børnetalsmanden afgiver samtidig forslag til størrelsen af landskassens tilskud for det nævnte finansår.

Stk. 2. Naalakkersuisut fastsætter en frist for aflevering af forslag til budget samt forslag til størrelsen af landskassens tilskud for det kommende finansår.

§ 23. Børnerettighedsinstitutionens regnskabsår følger finansåret. Årsregnskabet revideres af en statsautoriseret revisor.

§ 24. Børnetalsmanden forelægger, indenfor en af Naalakkersuisut fastsat frist, det reviderede årsregnskab bilagt revisionens bemærkninger for Naalakkersuisut til godkendelse.

Kapitel 5

Ikrafttræden og overgangsbestemmelser

§ 25. Denne Inatsisartutlov træder i kraft den 1. marts 2012.

Stk. 2. Samtidig ophæves landstingslov nr. 26 af 18. december 2003 om Videnscenter om Børn og Unge.

Stk. 3. Videnscenter om Børn og Unges opgaver fortsættes som besluttet i Videnscenter om Børn og Unges bestyrelse i børnerettighedsinstitutionens sekretariat, til Børnerådet har fastsat børnerettighedsinstitutionens årlige fokus- og indsatsområder, jf. § 14, stk. 1.

Inatsisartutlov nr. 27 af 28. november 2019 (Ændring af udpegningsperioden for Børnetalsmanden og medlemmer af Børnerådet)^[1] indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 2

Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar 2020. § 1, nr. 1 og 3, har virkning for udpegning eller genudpegning af Børnetalsmanden og medlemmer af Børnerådet efter Inatsisartutlovens ikrafttræden, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Udpegning af medlemmer af Børnerådet efter § 6, stk. 2, i Inatsisartutlov om Børnetalsmand og Børneråd, sker efter denne Inatsisartutlovs ikrafttræden første gang alene for en periode på 2 år.

Julie Præst Wilche

/

Trine Foldager

[1] Lovændringen vedrører § 4, stk. 2, § 4, stk. 3, § 5, stk. 3 og § 7.